

Uitspraak Klachtencommissie van 1 november 2021

De klacht

De klacht van klaagster richt zich tot de beslissing tot uitvoering van het starten van verplichte toediening van medicatie. Klaagster verzoekt de commissie het toedienen van het depot op te schorten totdat de commissie uitspraak heeft gedaan. Het toedienen van het depot is uitgesteld totdat de commissie een uitspraak heeft gedaan. Deze beslissing is aan klaagster en pvp mondeling en schriftelijk medegedeeld.

Samenvatting en motivering van de uitspraak

Klaagster verblijft sinds (...) binnen de instelling met een zorgmachtiging die voor de duur van zes maanden is afgegeven. De zorgmachtiging is afgegeven op grond van de inhoudelijke beoordeling dat bij klaagster sprake is van een psychische stoornis in de vorm van schizofreniespectrum en andere psychotische stoornissen. Deze stoornis lijdt tot ernstig nadeel, en om ernstig nadeel af te wenden heeft klaagster, volgens de zorgmachtiging, verplichte vormen van zorg nodig aangezien er geen mogelijkheden voor passende zorg zijn op vrijwillige basis. Eén vorm van verplichte zorg, zoals omschreven in de zorgmachtiging, overeenkomstig artikel 3:2 lid 2 sub a Wvggz is het toedienen van medicatie. De klacht van klaagster richt zich tot deze vorm van verplichte zorg.

De commissie constateert dat de schriftelijke voorgenomen beslissing om verplichte zorg te gaan verlenen in de vorm van het toedienen van een depot (...) dateert van (...). De commissie maakt uit de stukken op dat beklagde eind (...) met klaagster in gesprek is getreden, om haar te bewegen medicatie te nemen. Daarbij is ook de mogelijkheid en noodzakelijkheid van onvrijwillige toediening van een depot besproken, in het geval klaagster niet tot inname te bewegen zou zijn. Beklaagde heeft, kennelijk pas na telefonische interventie van de pvp, besloten om uitvoering van de voorgenomen beslissing op te schorten tot na de beslissing van de klachtencommissie.

De klachtencommissie deelt in zijn algemeenheid het standpunt van de pvp dat een patiënt tijd en gelegenheid dient te krijgen om verzet tegen een voorgenomen beslissing inzake verplichte zorg te organiseren door middel van het indienen van een klacht. In een concrete invulling daarvan (in de zin van een termijn die in acht genomen dient te worden) voorziet de Wvggz niet. In die zin kan beklagde dus ook geen verwijt worden gemaakt. Dat neemt naar het oordeel van de commissie evenwel niet weg dat, ondanks dat de voorgenomen beslissing van (...) wellicht niet uit de lucht kwam vallen, het in de rede had gelegen dat klaagster ook zonder tussenkomst van de pvp wat meer tijd en ruimte had gekregen om het verzet tegen de beslissing te organiseren.

De door de Wvggz voorziene mogelijkheid tot verplichte zorg, zoals toediening van dwangmedicatie als uiterste middel, kan slechts worden uitgevoerd indien er geen mogelijkheden zijn voor vrijwillige zorg, en er is voldaan aan de algemene uitgangspunten van proportionaliteit (behandeling niet langer dan nodig), subsidiariteit (minst ingrijpend alternatief), doelmatigheid (een bijdrage dat tot doel heeft het zoveel mogelijk voorkomen van ernstig nadeel) en veiligheid (waarborgen van een veilige omgeving voor betrokkene en anderen binnen de instelling).

De commissie is van oordeel dat met de beslissing van beklagde over te gaan tot verplichte zorg is voldaan aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Er zijn geen mogelijkheden tot behandeling van klaagster op basis van vrijwilligheid. Er zijn ook geen minder bezwarende of minder ingrijpende alternatieven voorhanden, op basis waarvan aan klaagster behandeling kan worden geboden.

Beklaagde heeft ter zitting uitgelegd dat het antipsychoticum Abilify met de werkzame stof aripripazol minder bijwerkingen kent dan andere antipsychotica en daarmee de minst ingrijpende en meest voor de hand liggende medicatie is om klaagster te kunnen behandelen. Toediening van deze medicatie is erop gericht dat de veiligheid en de stabilisatie van de psychische gesteldheid van klaagster zoveel mogelijk geborgd is. Beklaagde heeft uitgelegd dat door het achterwege laten van toediening van deze medicatie een zodanig psychotisch toestandbeeld in stand worden gehouden dat zich bij klaagster ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz. Daarmee bestaat het risico dat klaagster onnodig veel langer in de instelling zal moeten verblijven. De commissie komt aldus tot de conclusie dat de klacht ongegrond is.

Beslissing

De commissie acht op grond van bovenstaande overwegingen de klacht over dwangmedicatie **ongegron**d.